

NIJE SMAK SVETA

DŽERALDIN MEKORKRAN

Prevela
Dijana Radinović

Laguna

Naslov originala

Geraldine McCaughrean
NOT THE END OF THE WORLD

Copyright © Geraldine McCaughrean 2004

*This translation of NOT THE END OF THE WORLD
originally published in English in 2004 published by
arrangement with Oxford University Press.*

*Ovaj prevod knjige NIJE SMAK SVETA na engleskom je
prvi put objavila izdavačka kuća Oxford University Press
2004. godine.*

Za Liz i Enta

Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

Na zemlji iskidani lukovi;
Na nebu – savršen krug.
Robert Brauning

LIKIVI

Noje – unuk drevnoga Metuzalema (Matusala)

Ama – njegova žena

Sim – Nojev najstariji sin

Vasemata – Simova žena

Ham – Nojev srednji sin

Saraja – Hamova žena

Jafet – Nojev najmlađi sin

Sela – Sarajina drugarica i suseda; potonja žena Jafetova

Tamna – Nojeva kći

Kitim – dečak

Adalija – čedo

Dan prvi

Tap tap. Retke kapi kiše podizale su oblačiće prašine kao da po tlu trče nevidljiva stopala. *Tap tap.* Siva zemlja neosetno je tamnela od vlage kao da se nad ravnicu nadneo oblak. Lica su se nesvesno podizala da prime blagoslov kiše. Kapi behu krupne. Padale su po jagodicama i ispruženim dlanovima i raspršivale se u sitnije kapljice mešajući se sa znojem.

Konačno je pala.

Danima je vladala nesnosna žega. A sad je sa kišom doledeo i željeni dah svežine, lepršavi povetarac. Moja tri brata zastadoše u poslu: Sim, koji je oštrio dleto o kamen, pogledao je u nebo i nasmejao se grohotom. Ham, koji je topio smolu, posmatrao je kako se kapi kiše pretvaraju u paru čim padnu na vrelu, crnu površinu u kotlu. Jafet se trgao kao da su kapi vruće, pa se propeo na prste i zagledao u obzorje.

A ja, ja sam kosirom odsecala nezrelo, zeleno grožđe. Promaših i ne zasekoh peteljku, pa mi lice obasu kiša tvrdih zelenih bobica. Zrna grožđa behu jedva nešto krupnija i teža od kišnih kapi.

– Pazi, Tamna! – strogo mi reče mati. – Pokupi svako zrno. Biće nam potrebna sva do jednog. – Te njene umorne oči – katkada me gledaju i kao da kažu: *Nije mi trebalo još i ovo dete.* Sin je ipak veći blagoslov od kćeri. „Sim, Ham i

Jafet – Nojevi sinovi.“ Samo će se o njima govoriti kad ljudi kroz stotinu godina budu pripovedali priče o nama. O meni neće biti pomena.

Kad sam čučnula da pokupim rasuto grožđe, jedan gušter pretrča mi preko šake i ja odskočih. Drugi šmugnu među korenje vinove loze. Posmatrala sam ih kako zajedno trče preko sasušene zemlje, pa pravo uz brod, bez imalo muke. Uspravan zid ili ravno tle, beše im isto. Mogli su čak da hodaju glavačke po tavanici. Čudesno!

Posmatrajući ih tako, shvatih da gledam kroz kišnu zavesu. Samo pre nekoliko sati nebo beše vedro, prodorno plavo. A sad beše prekriveno velikim, crnim zbijenim oblacima. – Je li vreme? – upitah okrenuvši se ka mračnom ulazu u naš šator.

Iz njega dopre majčin glas, oštar i osoran: – Otac će ti kazati.

Ali tad se otac pojavi iza šatora sa pilom u ruci. Kad dođe do mene, spusti mi dlan na rame i ja podigoh pogled. Kiša se slivala niz bore zadivljujućeg mu lica, a kad je trepnuo, kap kiše zadrža mu se načas na trepavicama. – Uskoro – reče on. – Uskoro će kucnuti čas.

I otac bi mogao glavačke hodati po nebu kad bi hteo. Uz njega se niko nije imao čega plašiti.

Kiša je oterala čak i nasrtljive susede. Svakoga dana, za vreme gradnje, dolazili bi, vrzmali se okolo i zapitkivali: – Čemu to služi? Šta to radite? Jeste li sišli s uma? – Bez pitanja bi uzimali alat: uzajmili bi sekiru da naseku drva za potpalu, pa zaboravili da je vrate; uzeli bi malj da pobodu kočice za šator, silnu užad da sapnu marvu i konje. Kako su se drvene stranice broda uzdizale, stalno su hteli da zaviruju, da vide šta je unutra, pa bi gundali kako nema šta da se vidi.

Jafet bi stao da objašnjava: – To otac... Doznao je da... – Ali ostala braća bi se nakašljala ili zatražila malj, ili bi ispustila nešto sa palube, pa rekla Jafetu da im donese.

– Upamti – mrmljao bi Sim – držimo se po strani i držimo jezik za zubima.

Susede je to, naravno, vređalo. Našu sluškinju Gilu ispljuvali su kad je otišla da trguje. Kokošinjac se nekako preturio pa su se kokoške rastrčale. Ham i Sim obaziru se na te neprijatnosti koliko i na muve što im padaju po kosi. Simova žena Vasemata nikada se i nije osvrtna na susede. Volela bih da i ja mogu tako.

Nisam čak mogla da zanemarim bezobrazne crteže koje su susedi kredom nacrtali po trupu broda. Trudila sam se, ali pogled mi je nekako stalno bežao ka njima, htediti da razaberem šta predstavljaju. (Vasemata ih je nazvala „gnusnim delom zlih misli“.) Bi mi drago kad je pala piša i sprala kredu. Uvredljivi crteži razmrljali su se i izbledeli.

Poslednjih dana Hamovu ženu Saraju uopšte nisu puštali iz kuće. Ona bi samo blebetala i svakome sve izbrbljala. Stoga ju je mati držala uz sebe i zadavala joj posla – da šije vreće, plete mreže za seno, usoljava ribu, suši grožđe – sve samo da je spreči da ne odjuri i uzbuni susede govoreći im šta im se sprema.

Mati je i mene upošljavala. Niko od nas nije sedeo skrštenih ruku. Pred smak sveta ima posla preko glave ako hoćete da ga preživite.